

Diploma in Yoga Education : WINTER - 2018
SUBJECT: FUNDAMENTALS OF PATANJALA YOGA SUTRA

Day: Thursday
Date: 11/10/2018

W-2018-0610

Time: 10.00 A.M. TO 01.00 P.M.
Max Marks: 60

N.B.:

- 1) Attempt any **Three** Questions from Question No. 1 to 5.
- 2) Question No. **6** is **compulsory**.
- 3) Figures to the right indicate **Full** Marks.

-
- Q.1** Explain two yoga sutras from each pada of Patanjala Yoga Text. (20)
- Q.2** What do you mean by *pranayama*? How the concept of *pranayama* mentioned by *Maharshi Patanjali* is different from the *pranayama* of *Hatha yoga Pradipika* - explain with sutras. (20)
- Q.3** Discuss the concept of *Chitta -Vrittis* and *Kleshas*. Explain their role in success of a yoga practitioner. (20)
- Q.4** Explain the meaning and concept of *Kriya yoga*. (20)
- Q.5** What do you mean by Yoga as per different yoga texts? (20)
- Q.6** Write short notes on **ANY FOUR** of the followings: (20)
- a) Difference between *Dhyana* and Meditation
 - b) *Nirbija Samadhi*
 - c) *Chitta Prasadana*
 - d) *Prajna*
 - e) *Vairagya*
 - f) *Isvara Pranidhana*

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) प्रश्न क्र. १ ते ५ पैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडविणे.
- २) सहावा प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ३) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न १ पतंजली योग सूत्रांमधील प्रत्येक पदांतील दोन सूत्रांचे वर्णन करा. (२०)
- प्रश्न २ प्राणायाम म्हणजे काय ? महर्षी पतंजलींनी सांगितलेली प्राणायामाची संकल्पना ही हठ योग प्रदिपीकेमधील प्राणायामाची संकल्पनेशी कशी भिन्न आहे ते सूत्रांसह स्पष्ट करा. (२०)
- प्रश्न ३ चित्त-वृत्ती आणि क्लेश यांची संकल्पना स्पष्ट करा. यशस्वी योग अभ्यासामधील त्यांची भूमिका स्पष्ट करा. (२०)
- प्रश्न ४ क्रीया योग चा अर्थ आणि संकल्पना स्पष्ट करा. (२०)
- प्रश्न ५ योग म्हणजे काय हे योगच्या विविध पुस्तकांद्वारे स्पष्ट करा. (२०)
- प्रश्न ६ पुढील पैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा. (२०)
- अ) ध्यान आणि मेडीटेशन यांतील फरक
 - ब) निर्बिज समाधी
 - क) चित्त प्रसादन
 - ड) प्रज्ञा
 - इ) वैराग्य
 - फ) ईश्वर प्रनिधान

* * * * *